

УДК 330.322.12

ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Бормотова М.В., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Термін «розвиток» часто вживається в таких поєднаннях: економічний розвиток, соціально-економічний розвиток, інвестиційний розвиток, розвиток економіки України (або іншої країни), розвиток регіону, міста. У кожному випадку під розвитком зазвичай мається на увазі будь-яка прогресивна зміна перш за все в економічній сфері. Якщо зміна кількісна, говорять про економічне зростання. При якісній зміні мова може йти про структурні зміни або про зміну змісту розвитку, або про надбання економічної системою нових характеристик.

У філософському словнику розвиток означає характеристику якісних змін об'єктів, появу нових форм буття, інновацій і нововведень і зв'язаний з перетворенням їх внутрішніх і зовнішніх зв'язків. Виражаючи перш за все процеси змін розвитку, передбачає збереження (системної) якості об'єктів, що розвиваються. За Й. Шумпетером, розвиток – це, по-перше, необоротна зміна економічних параметрів господарського обороту – переміщення умовного центру рівноваги в інше місце за прогнозованою траєкторією розвитку під впливом інновацій, реалізоване через групові взаємодії підприємств. По-друге, розвиток – це процес підвищення економічної ефективності використання обмежених ресурсів.

На думку І. Ансоффа, розвиток – це питання не стільки того, що є, скільки того, що може бути зроблене з тим, що є. Деякі автори дають таке тлумачення: розвиток — необоротна, спрямована, закономірна зміна матеріальних і ідеальних об'єктів. У результаті розвитку виникає новий якісний стан об'єкта, що виступає як зміна його складу або структури (тобто виникнення, трансформація або зникнення його елементів або зв'язків).

У сучасній економічній літературі прийнято виокремлювати різні типи розвитку суб'єкта підприємництва. Зокрема, залежно від предметної царини змін: продуктовий розвиток, територіальний розвиток; збутовий розвиток; інвестиційний розвиток; організаційний розвиток.

Однією з найменш визначених в економічній літературі є категорія «інвестиційний розвиток». Здебільшого інвестиційний розвиток розглядається як процес, що направлений на розв'язання проблем макроекономічного характеру.

Колот І. П. дає таке визначення: «Інвестиційний розвиток — це процес

довгострокового спрямованого вкладення капіталу в підприємства різних галузей економіки та соціально-економічні програми усередині країни та за її межами для забезпечення покращення якості життя шляхом економічного зростання за рахунок одержання прибутків та соціальних результатів, випуску товарів, зокрема інвестиційних, надання послуг».

Деякі автори аналізують інвестиційний розвиток у взаємозв'язку з інноваційним, та розглядають його як систему. Вузьким, на думку автора, є визначення інвестиційного розвитку як зміни у структурі інвестиційного портфеля підприємства, які обумовлюють принципово нові можливості здійснення його діяльності. Окрім цього воно не відображає суть інвестиційного розвитку, як процесу, що охоплює всі напрями діяльності підприємства. Економічна суть інвестиційного розвитку підприємства полягає в процесі довгострокового спрямованого вкладення капіталу, який визначається зовнішніми діями та внутрішнім станом економічної системи, з метою інтенсивного розширеного відтворення активів підприємства та його економічного зростання.

На погляд автора, інвестиційний розвиток - багатовимірний і багатоаспектний процес на основі здійснення інвестицій і активізації інвестиційного процесу, у результаті чого відбувається перехід від нижчого до вищого рівня економічного розвитку й досягнення як економічного, так і соціального, екологічного, науково-технічного ефектів певного регіону й країни в цілому.

УДК 338.47.656

ВЛИЯНИЕ ТРАНСПОРТНОГО ФАКТОРА НА ОСНОВНЫЕ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ

Борович О.Д., к.э.н., профессор (УкрГАЗТ)

Транспорт выступает материальным носителем связей между районами, отраслями, предприятиями, что придает ему особое значение и в решении социально-экономических проблем. Значимость и актуальность развития транспортного комплекса Украины, страны со значительной территорией, имеющей общие границы с различными экономическими и культурными центрами мира, трудно переоценить.

Украина ежегодно экспортирует в другие регионы мира сырья и продукции более чем 15

млрд долл, забезпечиваючи около 7% прироста ВВП. Поєднання раціоналізації функціонування національної транспортної системи має велике значення для стабільного і сталого розвитку національної економіки, а підтримка на відповідному рівні і підвищення транспортного потенціалу України, як ресурсу економічного росту, виступає першочерговою задачею. Однак рішення цієї задачі вимагає відповідних теоретико-методологічних організаційно-економічних обґрунтувань створення і використання механізму державного регулювання розвитку транспортного комплексу країни, як сукупності її галузей, адекватного умовам ринкового господарства.

Аналіз функціонування транспортного потенціалу з макроекономічних позицій повинен проводитися з урахуванням того факта, що ще не розроблені методологія, критерії і технологія його проведення, невідомі статистичні показники і методи вимірювання даного комплексу і формування транспортного потенціалу країни. Так, наприклад, по країні в цілому врахування вантажних і пасажироперевозок здійснюється по видах транспорту в натуральних показателях, а вартість доданої вартості визначається по всіх видах транспорту і послугам зв'язу. Поєднання для визначення ефективності роботи окремих видів транспорту, виявлення їх участі в створенні ВВП країни, вимагає складних розрахунків, не завжди приводящих до однозначних висновків і прийняття обґрунтованих рішень.

Дослідження транспортного комплексу країни як фактора економічного росту дозволяє обґрунтувати перспективні потреби економіки України в послугах транспорту і розробити напрями і механізми його державного регулювання.

УДК339(477)

ПРО ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ВИТРАТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ЗАЛІЗНИЧНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Борута А.Є., аспірант (УкрДАЗТ)

В сучасних умовах господарювання, у зв'язку з переходом економіки до ринкових методів управління, однією з важливих задач є формування витратної політики на перевезення. Вивчення зарубіжного досвіду та здобутків російських залізниць, які перейшли від дотацій бюджетної галузі до самофінансування всієї

системи, постійно шукають та впроваджують сучасні методи управління та оптимізації витрат, є корисним для вирішення проблем реформування залізничної галузі в Україні.

Вже не один рік на вітчизняних залізницях вдосконалюють нормативну базу формування витрат, поліпшують організацію праці, впроваджують ресурсозберігаючі технології та нові технічні засоби, інформаційні технології, вдосконалюють структуру управління, що неодмінно приводить до зниження експлуатаційних витрат. Але оптимізація витрат можлива лише шляхом наукового та практично обґрунтованого приведення їх у відповідність до обсягів перевезень, а також утворенням механізму мотивації, який забезпечить реалізацію в дію ресурсозберігаючих програм. За рахунок більш грамотної організації технологічних процесів, поліпшення якісних показників використання рухомого складу, а також ефективного використання трудових, матеріальних та фінансових ресурсів, можливо досягти більш високих виробничих результатів, як в окремих господарствах, так і в галузі в цілому. Саме тому в галузі слід приділяти значну увагу питанням, які пов'язані з нормуванням, плануванням та контролем за рівнем витрат.

УДК 336.77

РЕГУЛЮВАННЯ КРЕДИТНИХ ПРАВОВІДНОСИН В УКРАЇНІ, НОВАЦІЇ В ЗАКОНОДАВСТВІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Булига В.О., ст. викладач (УкрДАЗТ)

В умовах реформування єдиної транспортної системи України у напрямку інтеграції до Європейської транспортної системи питання регулювання кредитних відносин в Україні набувають пріоритетного значення. Адже саме реформування та інтеграція супроводжуються імплементацією норм права Європейського Союзу, а фінансування зазначених процесів потребує значних матеріальних, зокрема фінансових ресурсів. В сучасному світі більшість реформ та наукових розробок проводяться за рахунок залучених, а саме кредитних коштів. Тому питання регулювання кредитних правовідносин в Україні на теперішній час є актуальним, таким що підлягає ретельному науковому дослідженню.

На жаль, до теперішнього часу питання регулювання кредитних правовідносин на законодавчому рівні не вирішене належним чином. Кредитні правовідносини на законодавчому рівні регулюються нормами Цивільного кодексу України